

Publiczka Kark
Mn. Szwarczki-
Kark - Czarniecki 24

DEMOKRATYCZNY TYGODNIK REGIONALNY

Adres Redakcji i Administracji
CHEŁM, ul. LUBELSKA 69

**Administracja czynna codziennie
przez niedziel i świąt
od 9 do 12 i od 16 do 18.**

Redaktor przyjmuje we wtorki
od 10 do 12 i w piątki od 16 do 17

PRENUMERATA:

miesięcznie	0.60 gr.
kwartalnie	1.80 zł.
rocznie	7.20 zł.

CENY OGŁOSZEŃ:

Cała strona 60 zł. Ogłoszenia
drobne 10 groszy za wyraz

Decydujące chwile

dla polityki gospodarczej Państwa.

Znajdujemy się obecnie, jak zwykle na jesieni, u progu zwy-
czajnej sesji parlamentarnej, pod-
czas której rozpatrywane są plany
budżetowo-gospodarcze rządu na
rok następny. Zgodnie z postano-
wieniami konstytucji w listopadzie
ogłoszone zostanie orędzie P. Pre-
zydenta Rzeczypospolitej zwołu-
jące Sejm i Senat, które rozpoczą
swe obrady w pierwszych
dniach grudnia. To też w tym o-
kresie prace rządu na odcinku
gospodarczym obejmują przygoto-
wanie preliminarza budżetowego
oraz kilku dekretyw.

Prace nad budżetem dotyczą ostatecznego ustalenia preliminarza budżetowego na rok 1937-38. W prezydium Rady Ministrów prowadzone są obecnie rozmowy z poszczególnymi ministrami nad kwotami budżetowymi ich resortów. Definitywny preliminarz budżetowy na następny rok gospodarczy wraz z projektem ustawy skarbowej uchwali niebawem Rada Ministrów.

Prace budżetowe rządu oparte są o zasadę utrzymania i utrwalenia równowagi budżetowej. Aczkolwiek sytuacja budżetowa Państwa poprawia się i dochody skarbowe powoli się podnoszą, w dalszym ciągu musi być zachowana duża ostrożność i ostrożność ustalania wydatków budżetowych oraz zasada bardzo skrupulatnej oszczędności. W nowym budżecie powinien być położony szczególnie nacisk na dostosowanie wydatków do rzeczywistych konieczności państwowych, aby osiągnąć jak najpoważniejszą niżkę nieproduktywnych wydatków administracyjnych.

Tęgorocznej wysokości budżetu nie można uważać za ideał, odpowiadający potrzebom Państwa, gdyż obecny budżet wystarcza zaledwie na pokrycie minimum tych potrzeb, zredukowanych do ostatecznej niemal granicy. Na skutek kilkuletniej kompresji budżetu szereg potrzeb państwowych nie mógł być w okresie kryzysu zaspakajane, nawet w tak zasadniczych dla Państwa dziedzinach jak oświata, obronność kraju i t. d. Postępująca poprawa gospodarcza i dochodów skarbowych pozwala na pewne zadośćuczynienie tym potrzebom jednak jeszcze w granicach niewielkich. Nasze wydatki budżetowe w przeliczeniu na głowę ludności nie są wysokie w porównaniu z państwami zagranicznymi, aczkolwiek pochłaniają one w stosunku do wielkości naszego dochodu społecznego znaczną jego część. Dlatego też, aby nie osłabiać tendencji wzrostu tego dochodu, nie możemy odrazu podskakiwać w wysokości tych wy-

datków, lecz musimy dokonywać podnoszenia ich ewolucyjnie w tempie dostosowanym do wzrostu dochodu społecznego, Prawdopodobnie wysokość preliminarzy niektórych resortów ministerialnych jak np. oświaty, ulegnie pewnemu zwiększeniu i stąd globalna suma preliminarza budżetowego na rok następny będzie nieco wyższa od budżetu tegorocznego.

Wobec tego, że wysokość wpływów Skarbu Państwa zależy od wielkości dochodu społecznego i od obrotów gospodarczych, polityka gospodarcza rządu poprzez stwarzanie odpowiednich warunków pomagać powinna dalszemu podnoszeniu się tych obrotów, do czego najlepiej przyczyniają się inwestycje prywatne i inwestycje publiczne.

Na odcinku inwestycji prywatnych, rząd zmierza nie tylko do pobudzenia budownictwa prywatnego, ale i inwestycji przemysłowych, które w okresie kryzysu nie były dokonane, przez co zmniejszyła się zdolność produkcyjną naszych przedsiębiorstw, a podnosząca się koniunktura gospodarcza wymaga zwiększenia ich potencjału. W tym celu wprowadzone zostaną pewne ulgi podatkowe dla inwestycji przemysłowych i rolniczych, zasługujących i potrzebujących poparcia. Sprawa ta dla przyspieszenia rozwoju gospodarczego jest bardzo ważna i dlatego ulgi podatkowe wprowadzone mają być dekretem.

Drugim elementem pobudzenia

produkcji i obrotów gospodarczych są przeprowadzone inwestycje publiczne. Bieżący rok ujawił pewne braki w realizowanym planie inwestycyjnym, które powinny być usunięte w opracowanym 4-letnim planie robót. Ma on wraz z projektami ustaw z nim związanych wejść na stół obrad rządu po ostatecznym opracowaniu budżetu i zapowiedzianych kilku dekretoów gospodarczych. Poza poparciem inwestycji przemysłowych i rolniczych zadekretowana będzie reforma podatku gruntowego, w kierunku ujednolinitania norm podatkowych w tej dziedzinie w całym kraju, i sprawiedliwszego rozdziału sumy tego podatku między poszczególne gospodarstwa rolne. Reforma podatku gruntowego będzie znacznym krokiem naprzód w dziedzinie naprawy naszego systemu podatkowego, domagającego się jak najspieszniej rewizji. Następny dekret zrówna pod względem podatkowym przedsiębiorstwa publiczne z prywatnymi, kasując przywileje podatkowe przedsiębiorstw państwowych. Wreszcie dekretem wprowadzone zostanie nowe prawo karno-skarbowe dostosowane do nowego powszechnego prawa karnego i obejmujące zagadnienie naruszenia przepisów całego ustawodawstwa skarbowego.

A więc najpierw budżet, potem wymienione dekrety, a wreszcie plan inwestycyjny. Wchodzimy zatem w okres bardzo ożywionej dyskusji na tematy gospodarcze. Znaleźliśmy się bowiem w sytuacji, w której nie możemy zwolnić tempa prac nad dalszym pobudzaniem życia gospodarczego, tym bardziej, że konieczne jest dociągnięcie gospodartwa polskiego do poziomu gospodarstwa światowego.

Głos z powiatu lubomelskiego na wezwanie współpracy.

Nasze zadania

Rzucone hasło: Wspólnej pracy, chcijmy uznać za ważny postulat wchodzący w zakres całego szeregu zadań. Nie tylko chcijmy uznać, ale zrealizujmy ten postulat. Powołani przedstawiciele w formie Komisji kulturalno-oświatowo-gospodarczej mają całkowicie określone zadanie: stworzyć kontakt i podstawy do wspólnej pracy. Porównanie poziomu życia kulturalno-oświatowo-gospodarczego tam i tu wskazałoby luki, jakie tkwią, daby możliwość zapełnienia tych luk, ujednolicenia akcji, podniesienia poziomu życia na terenie powiatu lubomelskiego zbyt ubogiego, zbyt upośledzonego pod względem cywilizacyjnym.

Drogą przerzucania pomostów ratujemy nasz prestiż! Są to nakazy nie tylko lokalne, lecz państwowe, które nie mogą być ani przez chwilę lekceważone.

Nadto nie traćmy z oczu w dal-

szej i szerszej perspektywie naszych zadań ogólnych.

Polska z wojny światowej wyszła ze wszystkich krajów najwięcej rozgromiona! Z swoją tradycją państwową tysiąca lat weszła w poczet organizmów państwowych jako państwo niepodległe i musiała dokonać przy budowie swojej państwowości całego ogromu pracy.

Jak więc wypełniliśmy nasze ogólne zadania od chwili naszej niepodległości?

Wyobraźmy sobie, że nasza Ojczyzna jest okrętem, rzuconym na największe wiry, a my — załoga, która w poczuciu swego obowiązku i odpowiedzialności musi mieć posuniętą czujność do najdalszych krańców.

Oto miliony wirów kręca, hucza,
uderzają na okręt! Cobyśmy po-
owiedzieli, gdyby załoga, lekcewa-
żąc niebezpieczeństwo, stała bez-
czynnie? Byłby to czyn zdrady!

BELFTRYSTYKĘ
w wielkim wyborze i wszelkie
nowosci wydawnicze
POLECA:

**KSIĘGARNIA
A. KOWALCZYKA**
w Chełmie, ul. Lwowska 9.

Określimy więc ściśle, jakie wiry na nas uderzają? Ze wschodu — komunizm, który rozpala po świecie raz poraz pożar za pożarem, od którego krwawe łuny padają i na Polskę. Następnie nasze obronne położenie jakże jest płynnem od strony sąsiada zachodniego, od strony Prus Wschodnich, położonych w prostej linii od stolicy o 80 klm. To są te istotne wiry, których nie lekceważyliśmy! A nasze gospodarcze położenie z dochodem, przypadającym w wysokości 50 zł. na każdego obywatela, wtedy, kiedy w Czechosłowacji, ten dochód stanowi zł. 620, w Danji zł. 782. Jakaż różnica u nas i tam! Znowu nie lekceważyliśmy tak ważnej podstawy, jak rozwój gospodarczy kraju. Polska na podobieństwo Ameryki, Anglii, Francji i t. d. nie posiada kopalni złota, ale tych kopalni nie posiadają: Czechosłowacja, Danja. Swoją wielką dochód czerpią z wywozu. Planowa gospodarka, planowa polityka finansowa przyczynia się, że te państwa posiadają zupełną niezależność pod względem ekonomicznym, wówczas, kiedy Polska z swoim dochodem 50 zł. na obywatela, nie tylko, że jest zależną od obcego kapitału, posiadającego w Polsce w 74 proc. źródła dochodu w swoim ręku, lecz zaliczona może być do tworców ekonomicznie najsłabszych, pomimo, że jej naturalne bogactwa, eksploatowane samodzielnie dałyby jej przewagę nad wieloma narodami. A tak świecimy swoją nędzą, bo nie przykładamy rąk do wyzwolenia się z niewoli ekonomicznej, w jakiej istniejemy i jaka nam została narzucona przez elementy obce, wrogie. Tu nasze zadania muszą zyskać nie tylko na tempie wyścigu, ale bezwzględnej walki ekonomicznej. Tempo pracy, tempo wyzwolenia się gospodarczego mierzy się ilością posiadanych placówek gospodarczych, handlowych. Notowania prasy, że żadna placówka polska nie jest w stanie wytrzymać naporu wrogiego i utrzymać się, są dowodem horendalnego lekceważenia. Z naszej strony przy stałym naszym nastawieniu prorolalcim i proetatystycznym przy lekceważeniu łockia i wagi, braku zrozumienia dla tak ważnych zadań gospodarczych na każdym z najważniejszych od-cinków życia!

Szliśmy miłowemi krokami przy

budowie portu w Gdyni, Mościc i t. d. Niech to będzie tą wielką zachętą przy przeczuciu pomocy i realizowaniu najbliższych naszych zadań.

J. H. Modzelewski

SZLACHETNY, a WIELCE POŻADANY WYŚCIG.

Zrzeszenia społeczne, gospodarcze i kulturalne uchwalają swój udział w akcji pomocy zimowej bezrobotnym. Codziennie gazety przynoszą o tym obszerne wzmianki. Również związki i stowarzyszenia lokalne z terenu całej Polski zgłaszają swój akces, swą gotowość dopomożenia bezrobotnym do przetrzymania zimy. Także i wiele osób prywatnych określiło już zasięg i wysokość ofiary, jaką pragną złożyć na pomoc zimową.

Daje się jednak w tym wszystkim zauważyć pewien brak, pewną lukę w tej tak poważnej i dla całej Polski doniosłej akcji — mianowicie brak wszelkiej rywalizacji, która tutaj byłaby tak na miejscu.

Akcja pomocy zimowej bezrobotnym daje przecież olbrzymie pole do wyścigu, między poszczególnymi stowarzyszeniami, związkami, wybitnymi osobistościami — kto więcej zbierze, kto da więcej, kto lepiej wywiąże się z obowiązku społecznego, jakim bez wątpienia jest dostarczenie współobywatelom nie posiadającym pracy — odzieży, żywności, opału, stworzenie takich warunków egzystencji, które by pozwoliły im spokojnie przetrwać zimę, aż do chwili, gdy uruchomione znów zostaną roboty.

Czynnik właściwie pojętej rywalizacji, czynnik zdrowej ambicji ma niesłychaną doniosłość w życiu. Każda akcja, każde przedsięwzięcie zarówno indywidualne, jak i zbiorowe osiąga zupełnie inne rezultaty i właściwie tylko wtedy liczyć może na całkowite powodzenie, — gdy ożywione zostanie elementem współzawodnictwa.

Akcja pomocy zimowej bezrobotnym musi być sprawą, budzącą współzawodnictwo, pragnienie zdobycia pierwszeństwa w tym wyścigu, gdzie nagrodą jest poczucie dobrze spełnionego obowiązku. Poszczególne tereny Polski, województwa, powiaty, miasta, wsie — rywalizować powinny między sobą. Niech sprawozdanie akcji pomocy nie znajdzie żadnej instytucji, organizacji, czy osób nawet, któreby trzeba postawić na szarym końcu.

W wyścigu tym stosowana być musi skala ogólnopolska, egoizmy regionalne muszą usunąć się w cień. Nie mogą powiedzieć sobie, dajmy na to, mieszkańcy miasteczka, gdzie jest 100 bezrobotnych, że spełnili swój obowiązek zaopatrując swych 100 bezrobotnych. Trzeba dbać o miejscowych bezrobotnych, ale gdy ich się już zaopatrzyło, powinno się także pamiętać o tym, że tej zimy pomoc musi otrzymać każdy człowiek, który jej potrzebuje, bez względu na to, gdzie się bezrobotny znajduje.

Zacieśnienie ram organizacji pomocy do bezpośredniego środowiska jest niemożliwe do stosowania w praktyce. Bezrobotni z Zagłębia obfitowaliby w węgiel, a nie mieliby dzieży, bezrobotni z miejscowości, gdzie kwitnie przemysł tekstylny, mieliby znów pod dostatkiem odzieży, a odczuwaliby brak opału, a znaleźliby się także i bezrobotni z takich miejscowości, w których mieliby obfitość pożywienia, brakowałoby zaś im węgla. Tak więc cała akcja pomocy zimowej bezrobotnym obejmować musi całość potrzebujących, by wszystkim równomiernie pomoc była dostarczona, by nie było dysproporcji, by żadna z podstawowych potrzeb zimowych nie była na danym terenie czy w danej miejscowości zaniedbana, by nikt nie był pokrzywdzony.

Ale by cała ta doniosła akcja osiągnęła poważne rezultaty, cała Polska stanąć musi do wyścigu, cała Polska ożywiona być musi duchem zdrowej ambicji sprośnięcia jak najlepiej poczywającym na niej obowiązkom. A więc do dzieła.

Rolnikowi 75, sprzedawcy 1.60.

Od dwóch lat szczególnie w okresie zimy, obserwuję masowe bicie wieprzy, przez wieśniaków na własne potrzeby i na odsprzedaż mięsa. Nie chodzi mi o to, żeby tak nie było, ale chcę rzucić pewne światło na niektóre szczegóły.

Przed dwoma dniami sąsiad powiada mi: chciałem sprzedać wieprza na targu, dawali mi mało, przywiozłem z powrotem do domu, zabiję sam, z połową sprzedam, to będzie omasta i pieniądze. Mówię mu dobrze: zróbcie tak, ja wezmę połowę, a innym razem jak ja zabije, to wam odstąpię. — Slicznie, — wieprz został zabity, mięso rozważone, no i kalkulacja w stosunku do tego, co dawali na targu. Okazuje się, że mięso wraz z tłuszczem i słoniną wynosi po 75 (siedemdziesiąt pięć) groszy za kilogram, zaś po naszymu tak zwane „ochłapy”, t.j. wątroba, głowa, nogi, jelita darmo.

Mógłbym w tej sprawie nic nie mówić, bo na czysto zarobiłem, słonina mnie kosztuje 75 gr., wówczas gdy w sklepie zł. 1.60, a nawet i 1 zł. 80 gr., mięso 75 groszy zamiast 1.10, 1.20 i 1.40. — Ale nie daję mi spokoju sprawa gospodarki społecznej — ogólnej.

W wypadku przez nas zrobionym traci państwo, bo nie zapłaciliśmy żadnego podatku, traci: rzeźnia, samorząd i zorganizowany handel. A o ile masowo taka kombinacja występuje, powstaje dezorganizacja w gospodarce społecznej.

Z drugiej strony: gdzie proporcja zarobku handlowego?.. Gospodarz za wykarminienie wieprza w ciągu 8 — 9 miesięcy 75 gr., a handlarz 95 gr., ale za samą sprzedaż. — Gdzie sprawiedliwość... gdzie uczciwość... gdzie dobro gospodarki społecznej?..

Wiem, czem się tłumaczają sprzedawcy: podatki, rzeźnia, ubezpieczenia społeczne, — dobrze... wierzę. Ale czy to jest możliwe, ażeby producent otrzymał 45% wówczas, gdy na tę sumę składa się koszt karmy i praca. W sumie tej niejednokrotnie zaledwie pokrywają się rozchody własne.

Takie wysokie koszty pośrednictwa, co przecież nie jest pracą twórczą, odbijają się na robotniku, urzędniku i wogóle konsumencie miejskim. Nie daje to nikomu żadnej korzyści, nawet owemu sprzedawcy, który doraźnie zarabia 95 gr. na słoninie, płacąc za nią tylko 75 groszy.

Handel nie zna sentymentu, kupujący kupi tam, gdzie taniej. Urzędnicy wszelkich resortów, policja i lojalni obywatele w zimie roku ubiegłego kupowali mięso wieprzowe od przygodnych sprzedawców lub rolników, bo kosztowało połowę ceny sklepowej, w roku bieżącym będzie to samo. Masarze nie rozumieją swego interesu, nie mogą pogodzić się z tem, żeby zarobić tyle, aby nie opłaciło się nikomu ryzykować i mieć kłopot z zabiciem wieprza, przeto muszą przyszykować się na ucieczkę kupujących do rolnika bezpośrednio.

Maciek Rakolupski

Podatki płatne w listopadzie.

(PAT). W listopadzie b.r. płatne są następujące podatki:

1) Do dnia 5 listopada — podatek od energii elektrycznej, pobrany przez sprzedawcę w czasie od 16—31 października b.r.; do 20 listopada — tenże podatek, pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w czasie od 1 — 15 listopada b.r.;

2) do dnia 7 listopada — podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłaconych w październiku b.r.;

3) do dnia 15 listopada — III rata zryczałtowanego podatku przemysłowego od obrotu za rok 1936, przez drobne przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe;

4) do dnia 25 listopada — zaliczka miesięczna na podatek przemysłowy od obrotu za rok 1936, w wysokości podatku, przypadającego od obrotu osiągniętego w październiku 1936 r. przez wszystkie przedsiębiorstwa obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych operacjach lub do składania sprawozdań o swych operacjach lub do składania sprawozdań do zaświadczania — a z innych przedsiębiorstw — przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii oraz przemysłowe I—V kategorii, prowadzące prawidłowe księgi handlowe;

5) do dnia 30 listopada — II rata podatku gruntowego za rok 1936;

6) do dnia 30 listopada — reszta nadzwyczajnej daniny majątkowej za rok 1936, przez płatników I grupy kontyngentowej (rolnictwo);

7) do dnia 30 listopada — II rata (półroczna) podatku od nieruchomości.

Ponadto płatne są w listopadzie zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminem płatności w tym miesiącu oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności również w tym miesiącu.

Dział hodowlany

Chełmskie Powiatowe Koło Hodowców Koni (Chełm ul. Pierackiego 41) niniejszem podaje do wiadomości wszystkich zainteresowanych hodowców koni, iż w dniu 20 listopada 1936 roku w Chełmie na placu przy Powiatowej Spółdzielni Rolniczo-Handlowej odbędzie się spód klaczy połączony z licencjonowaniem materiału zarodowego. Spód rozpocznie się o godzinie 10.

Każdy z hodowców który pragnie by klacz jego została zapisana do ksiąg zarodowych winien posiadać przy sobie w chwili rejestracji klaczy: książeczkę tożsamości konia, oraz w miarę możliwości świadectwo urodzenia i świadectwa pokrycia.

W związku z rejestracją klaczy przewidziane są następujące opłaty: Na rzecz Z.H. przy Izbie Rolniczej w Lublinie 2.50 zł. za 4 lata.

Składka od każdej zarejestrowanej klaczy 1 zł. rocznie.

Składka członkowska od właściciela klaczy 1 zł. rocznie.

Osoby które nie pokryją wyżej wymienionych składek w dniu rejestracji klaczy, nie będą mogły korzystać z uprawnień przewidzianych dla właścicieli klaczy zarodowych.

Zaznacza się iż wyżej opisana rejestracja będzie ostatnią w roku bieżącym i kto w tym dniu klaczy nie zarejestruje nie może się spodziewać spódów dodatkowych.

Dział finansowo rolny.

Wszystkich dłużników którzy dotychczas nie uporządkowali swych długów a należą do posiadaczy gospodarstw grupy „A”, nawołuje się do udania się do Powiatowego Urzędu Rozjemczego do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich w Chełmie, celem rozterminowania spłat długu, i przeprowadzenia z tem związanych czynności.

W wypadku bowiem gdyby się okazało zbyt małe zainteresowanie w tym kierunku, Urząd Rozjemczy w Chełmie zostanie zlikwidowany i dłużnicy stracą możliwość łatwego i wygodnego uporządkowania swych długów.

W sprawach powyższych wszelkich informacji udziela Sekretarjat Delegata Wojewódzkiego Biura do Spraw Finansowo-Rolnych na pow. Chełm, w Chełmie przy ul. Pierackiego 41.

St. Dydziński.

O ziołach leczniczych.

O ziołach leczniczych—

Leczenie się ziołami jest bezwzględnie tak stare, jak sama ludzkość. Już w Piśmie Świętym znajdujemy wzmianki o kilkudziesięciu roślinach leczniczych, a słynni botanicy czasów starożytnych opisywali w swych dziełach wiele gatunków roślin o własnościach leczniczych. W czasach jednak znacznie późniejszych, a szczególnie od roku 1883, kiedy to chemik niemiecki Knorr otrzymał drogą syntezy chemicznej antypyrinę, ziołami leczniczymi przestano się prawie zajmować, a lekarze poczęli chętnie stosować preparaty chemiczne, szumnie i umiejętnie reklamowane przez wytwórców.

W kilkadziesiąt lat później przekonano się wszakże, iż zbyt lekkomyślnie uwierzone w zbawienne działanie takich środków, i stopniowo poczęto zwracać z mylnie obranej drogi. Odtąd widziń stały zwrot do środków roślinnych, a leczenie wszelkich chorób ziołami staje się coraz bardziej popularnym.

Nie przeczę, że niektóre preparaty chemiczne, użyte doraźnie w pewnych wypadkach są wprost niezastąpione, lecz choroby przewlekłe, chroniczne najskuteczniej leczą się tylko przy pomocy ziół i środków naturalnych. W roślinach bowiem oprócz składników, które wykryć możemy zwykłą drogą chemiczną, zawierają się jeszcze niezbadane dotąd czynniki, wywierające wprost cudowny wpływ przy leczeniu wszelkich schorzeń. Rośliny lecznicze nie tylko posiadają nadzwyczajną własność regeneracji, czyli zdolność pobudzania do życia i odradzania się chorowych tkanek, lecz mają jeszcze i tę ważną zaletę, że są łatwo przyswajalne przez organizm i po większej części nawet przy stałym używaniu nie wywołują żadnych szkodliwych następstw ubocznych.

W artykułach następnych podawać będę sposoby leczenia nieraz bardzo poważnych chorób przy pomocy tylko ziół i środków roślinnych.

Władysław Janowski

Dr. H. Böhmerwald

Specjalista chorób wewnętrznych długoletni lekarz I. lekarz kliniki w Krakowie

Dr. Z. Böhmerwaldowa

specjalista chorób dzieci lekarz szpitala św. Ludwika

PRZEPROWADZILI SIĘ

na ul. Sienkiewicza 6

(w domu p. Dr. Wilenko)

Z kraju i ze świata

Zgon Ignacego Daszyńskiego

W nocy z 30 na 31 października zmarł po dłuższej chorobie w Bystrzy koło Bielska Ignacy Daszyński.

S.p. Ignacy Daszyński stworzył osobną kartę socjalizmu polskiego. — Urodzony w Zbarażu r. 1866, już w 16-ym roku życia rozpoczął działalność polityczną, a w 30-ym roku uzyskał mandat poselski do parlamentu austriackiego, który piastował do 1918 r.

Podczas wojny światowej Ignacy Daszyński był wiceprezesem krakowskiego N. K. N. Współpracował w tworzeniu legionów.

Po załamaniu się monarchii austriacko-węgierskiej Ignacy Daszyński stanął na czele Rządu Lubelskiego, a po powrocie Marszałka J. Piłsudskiego z Magdeburga lojalnie zdał władzę w ręce Komendanta. Do Sejmu polskiego wszedł z pierwszych wyborów, zajmując wybitne stanowisko jako prezes parlamentarzystów.

W roku 1920 podczas najazdu bolszewickiego Ignacy Daszyński wszedł do gabinetu W. Witosa jako wicepremier.

W roku 1926 zdecydowanie poparł przewrót majowy. W pierwszym sejmie pomajowym został wybranym marszałkiem Sejmu.

Umarł po 70 latach życia pozostawiając szacunek nawet u przeciwników politycznych.

Orędzie Marszałka Śmigłego-Rydza.

Gen. Śmigły-Rydz ma wydać jako marszałek orędzie do społeczeństwa. Orędzie prawdopodobnie zostanie ogłoszone w dniu 11 listopada przez radio.

Zajścia w Gdańsku.

W mieszkaniu Ernesta Orłowskiego, w miejscowości Schöneberg na terenie wolnego miasta Gdańska miał odbyć się kurs języka polskiego, żandarm polecił rozejść się zebranych słuchaczom, co też uczynili.

Po opuszczeniu mieszkania Orłowskiego przez Polaków wtargnęła bojówka z 7 osób, zdemolowała doszczętnie mieszkanie, a Orłowskiego z żoną pobito.

Komisarz gener. R.P. Papée interweniował w senacie Gdańska.

Ślub Kiepur z Martą Eggerth

Ślub cywilny Jana Kiepur z Martą Eggerth odbył się w Katowicach, w gabinecie prezydenta Katowic dr. Kocura. Ślub kościelny odbędzie się w Rzymie.

Kłęska powodzi w Małopolsce.

Padający w górach ostatnio deszcz bez przerwy przez 48 godzin i topnienie śniegów spowodowały wylewy rzek na terenach podgórskich i dorzeczu Wisły. Szereg wsi zostało zalanych wodą. Most na drodze państwowej w Jugowicach jest poważnie zagrożony.

Polak kupił bóżnicę

A.B.C. — Donoszą z Gniezna, że tamtejsza gmina żydowska sprzedała w tych dniach bóżnicę w Rogowie koło Żmina niakiemu Kaczmarkowi z Rogowa. W Rogowie jest tylko jeden żyd.

Niezwykły dar dla bezrobotnych.

Górnicy zatrudnieni na kopalni węgla Tow. „Saturn” ofiarowali dzień pracy dla bezrobotnych, zarząd Towarzystwa przeznaczył wydobyty węgiel na cele pomocy zimowej bezrobotnym.

W dniu 31-go października załoga kopalni „Saturn” przybrała szyby zielenią, sztandarami o barwach narodowych i wydobyła

około 3 tysięcy tonn, co stanowi do 200 wagonów węgla.

P. premier Sławoj-Składkowski wysłał specjalną depeszę do górników omówionej kopalni z podkreśleniem uznania czynu.

Stalin w nowej szacie.

W Sowietach zaszły sensacyjne przeobrażenia polityczne. Komunistyczna partia bolszewików (W.K.P.b.) zlikwidowana. Natomiast powstaje nowa partia „stalinowska”

Stalin szedł i idzie zdecydowanie do zapewnienia sobie nadrzędnego stanowiska. Reklama i usuwanie wszystkich z drogi przez siebie obranej, stworzyło już, że Stalin okazał się w nowej szacie — dyktatora.

Dzwon Żwirki i Wigury przekazany m. Cieszynowi.

W poniedziałek odbyła się uroczystość w Cieszynie, przekazania temu miastu dzwonu Żwirki i Wigury ufundowanego ze składek i darów czytelników I.K.C.

W Zawierciu 1/3 mieszkańców — bezrobotni.

Na terenie Zawiercia znajduje się 11 tysięcy bezrobotnych, co stanowi 1/3 całej ludności miasta. Licząc po 4 zł. 50 gr. miesięcznie na osobę, pomoc zimowa pochłonie w gotówce 247.500 zł. — Ponadto akcją dożywiania musi być objętych 2.200 dzieci szkolnych, 1.500 niemowląt i dzieci w wieku przedszkolnym.

„Związek Myśli Wolnej” gniazdem komunistycznym.

We Lwowie starosta grodzki zawiesił działalność „Zw. Myśli Wolnej” z powodu ujawnienia propagandy komunistycznej.

Grzeszolski niewinny.

Grzeszolski skazany przez Sąd Okręgowy w Sosnowcu na karę śmierci, z zamianą na dożywotne więzienie za rzekome utracie swej żony i dzieci, w Sądzie Apelacyjnym został uniewinniony.

W obszernym motywie między innymi Sąd Apelacyjny stwierdził, że „nie ma ani jednego dowodu, potwierdzającego winę oskarżonego”. — Wyrok 1-szej instancji oparł się tylko na przesłankach psychologicznych. — Grzeszolski opuścił więzienie, w którym przebywał 23 miesiące.

Tajemnica śmierci dzieci Grzeszolskiego nie rozwiązana.

Federacje P.Z.O.O. w dzień Wszystkich Świętych poległym Ojczyźnie

W dniu 1 listopada 1936 roku, w dniu w którym każdy z żyjących poświęca parę godzin na obcowanie z grobem zmarłej drogiej sobie osoby, w dniu w którym niemal każdy grób znajduje opiekuna — nie zabrakło modlitwy i serdecznego westchnienia nad mogiłami poległych bohaterów w walce o wolność Ojczyzny.

Wszystkie związki kombatanckie znajdujące się na terenie naszego miasta i powiatu zrzeszone w szeregi Federacji P.Z.O.O. w Chełmie oddały hołd poległym nad ich skromnymi i częstokroć zaniedbanymi mogiłami. O godzinie 14.30 długi pochód wieńców, z dwoma pocztami sztandarowymi, oraz grupą przedstawicieli sfederowanych organizacji, wyruszyli od Biblioteki miejskiej i przez miasto udali się na cmentarz wojskowy przy Górze Katedralnej, gdzie się znajdują dotychczas znane groby legionistów ś.p. Lipińskiego Stefana, Bielewicz Adolfa, Kapalka Kazimierza i Kowalskiego Władysława — na tych grobach złożono wieńce i zapalono światła.

Z cmentarza przy Górze udał się pochód pod pomnik poległych na placu Dr. Łuczowskiego gdzie złożono wieniec żałobny Związku

Osadników. W celu oddania hołdu pamięci poległych. Prezes Federacji p. Pawlak Franciszek, v-prezydent miasta zarządził jednominutowe milczenie, poczem zapalono pochodnie pod pomnikami i pochód udał się na cmentarz przy ul. Lwowskiej, gdzie złożono wieńce na grobach weteranów z 1863 roku, Peowiaków, Legionistów i Strzelców.

Nad grobami przemawiał Prezes Federacji p. Pawlak.

Po złożeniu wieńców i zapaleniu światła pochód na cmentarzu rozwiązano. Przyznać należy iż w roku bieżącym groby poległych bohaterów zostały częściowo doprowadzone do porządku, nie mniej jednak pozostaje dużo do zrobienia, by pamięć poległych została należycie uczczona i by nie można było posadzać społeczeństwa chełmskiego o brak pamięci o tych, którzy życiem swoim okupili dzisiejszą naszą wolność i polskość.

St. Dydziński.

W związku z akcją zimowej pomocy Wydział Wykonawczy Komitetu Pomocy bezrobotnym w Chełmie rozesłał do wszystkich organizacji na terenie Chełma następujące pismo.

Komisja Porozumiewawcza Związków Pracowniczych na posiedzeniach w dniu 16 i 21 października r.b., rozważała sprawę udziału warstw pracujących w akcji pomocy na rzecz bezrobotnych.

Bezspornym jest, że klęska bezrobocia nie może być usunięta w drodze akcji filantropijnej, lecz powinna być rozwiązana w skali państwowych reform gospodarczych i społecznych, których domaga się świat pracy. Niemniej bezspornym jest, że w czasie nadchodzącej zimy setki tysięcy bezrobotnych będą dotknięci głodem i bezdomnością.

Kierując się powyższymi motywami Komisja Porozumiewawcza uchwaliła wziąć udział w akcji pomocy bezrobotnym i ustaliła następujące zasady zbiórki.

1) zaleca się w okresie 5-ciu miesięcy od dnia 1 listopada r.b. począwszy składać na Fundusz Komitetu Obywatelskiego Pomocy Zimowej Bezrobotnym ofiary w wysokości:

1/4% (jedną czwartą %) uposażenia przy poborach do 160 zł. miesięcznie.

1/2% (pół %) uposażenia przy poborach od 161 do 350 zł. miesięcznie.

1% (jeden %) uposażenia przy poborach od 351 do 600 zł. miesięcznie.

1 1/2% (jeden i pół %) uposażenia przy poborach od 601 do 1200 zł. miesięcznie.

2% (dwa %) uposażenia przy poborach od 1.201 do 2.500 zł. miesięcznie.

5% (pięć %) uposażenia przy poborach do 2.500 w zwyczaj.

2) zbiórka powyższa ma charakter w ścisłym tego słowa znaczeniu dobrowolny, a normy powyższe są normami maksymalnymi. Zebrane fundusze prosimy przekazywać do Komunalnej Kasy Oszczędności w Chełmie, rachunek Nr. 62 Miejskiego Obywatelskiego Komitetu Zimowej Pomocy Bezrobotnym w Chełmie.

Przewodniczący

(—) Godlewski Mieczysław

Sekretarz

(—) Pawlak Franciszek

Skarbnik

(—) Zipser Teodor

1 listopada b.r. została uruchomiona w Chełmie Lub. przy ulicy Kolejowej Nr. 64 dom

p. Kaczury

AGENCJA

POCZTOWO-TELEKOMUNIKACYJNA

CHEŁM LUB. 2.

która pełnić będzie służbę tylko w działach nadawczych. Godziny urzędowe w dniu powszednie 8 — 12 i 15 — 18.

Naczelnny Wódz gen. Śmigły-Rydz-Marszałkiem Polski.

W uznaniu odniesionych zwycięstw przy zdobywaniu niepodległości i ogromnych zasług jakie dla narodu i państwa położył wódz naczelny, — następca pierwszego marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, i dając wyraz powszechnym pragnieniom narodu i wojska — Pan Prezydent Rzeczypospolitej, jako najwyższy zwierzchnik sił zbrojnych, postanowił nadać generalnemu inspektorowi sił zbrojnych gen. dywizji Edwardowi Śmigłemu-Rydzowi godność Marszałka Polski.

Uroczyste wręczenie buławy marszałkowskiej przez Pana Prezydenta Rzeczypospolitej odbędzie się na Zamku Królewskim w Warszawie w dn. 10 listopada b. r. w obliczu sztandarów wojskowych, w obecności najwyższych władz państwowych, duchowieństwa, delegacji wszystkich pułków i przedstawicieli społeczeństwa.

Wiadomości z Hiszpanii.

Z zestawienia wiadomości podawanych przez prasę codzienną przypuszczać należy, że decydujące walki o Madryt rozegrają się w najbliższych dniach.

Kontrofensywa wojsk rządowych została załamana, wojska powstańcze wznowiły atak na Madryt i dotarły już do przedmieść Madrytu. Artyleria powstańcza zajęła pozycję w odległości 15 klm. od Madrytu i rozpoczęła ostrzeliwanie stolicy.

Litwa daje pieniądze na dywersję w Polsce.

I.K.C. ogłosił sensacyjną wiadomość, w której stwierdza, że Kowno wypłaca z kas rządowych pieniądze, które idą drogą okrężną przez Amerykę do Polski na dywersję w Polsce.

Prezydent Roosevelt wybrany ponownie.

W Stanach Zjednoczonych A.P. odbyły się wybory prezydenta republiki. Głównymi kandydatami na to zaszczytne stanowisko byli: dotychczasowy prezydent Roosevelt i Landon. Nieoficjalny wynik głosowania przedstawia się następująco: za Rooseveltem wypowiedziało się 45 stanów amerykańskich, za Landonem tylko 3.

Rodzina Rezerwistów w pracy.

Staraniem p. Moczulskiej, skarbniczki Pow. Rady Rodziny Rezerwistów w Chełmie organizuje się kurs szycia bielizny.

Kurs rozpocznie się w dniu 10 listopada b. r. w świetlicy własnej, (Chełm, Lubelska 2) pod kierunkiem p. Moczulskiej. Dla członków bezpłatnie. — Zapisy przyjmuje sekretariat we wtorki i piątki od godz. 18-ej do 20-ej.

Z życia Rezerwistów.

Kolę Rezerwistów Chełmie organizuje w dniu 8 listopada b. r. (niedziela) zabawę taneczną. Dochód z zabawy przeznaczają na potrzeby Koła. — Początek zabawy o godz. 18-ej, w świetlicy własnej. —

Wręczenie nagrody literackiej Kazimierzowi Andrzejowi Jaworskiemu.

W poprzednim numerze naszego pisma donieśliśmy, że nagrodę literacką im. Bolesława Prusa dla Lublina i Lubelszczyzny przez Lubelski Związek Pracy Kulturalnej zdobył znany poeta Kazimierz Andrzej Jaworski, profesor gimnazjum im. Stefana Czarnieckiego w Chełmie.

Uroczyste wręczenie nagrody nastąpi 15 listopada b.r. Dla kulturalnego społeczeństwa Chełma dzień ten winien być świętem i należy wziąć udział oficjalny przez delegację w uroczystości. Proponujemy stworzenie w tym celu Komitetu.

Redakcja naszego pisma składa Panu Jaworskiemu szczerze słowa uznania i życzy dalszej owocnej pracy.

Akcja Funduszu Obrony Narodowej.

Nie ma dziś już organizacji w Polsce, któraby nie brała czynnego udziału w zbiórce na F. O. N. Na terenie powiatu chełmskiego duchowni wszystkich wyznań pracują czynnie w akcji zbiórki: Księża katolicy opodatkowali się przez Kurję Biskupią, Księża prawosławni indywidualnie wpłacają na konto F. O. N-u, Rabin wydzieli odeszły do współwierznych. Słowem rozumieją wszyscy potrzebę narodową.

Do szlachetnych i godnych załatwiania postępów należy zaliczyć fakty wpłacania przez jednostki sum większych, poza ogólnym opodatkowaniem się.

Rozesłane imienne wezwania do kupców i wolnych zawodów są realizowane w całości, za wyjątkiem małych wypadków, że zainteresowani płacą na raty. Z przyjemnością podkreślamy, iż nie zaszedł wypadek odmowy wpłacenia wyznaczonej kwoty.

Związek Byłych Ochotników Armii Polskiej.

zaprasza swych członków na zebranie informacyjne, które odbędzie się w dniu 8-go listopada br. o godz. 16-ej w lokalu własnym, w Chełmie, ul. Lubelska 69.

Sekretarz
Madej

Prezes
Rudziński

Masz pracę! Jesteś syty! Pamiętaj o głodnym Bezrobotnym! Podziel się z nim!

Ofiary na pomoc zimową bezrobotnym prosimy składać w Komunalnej Kasie Oszczędności — rachunek Nr. 62.

ODPOWIEDZI REDAKCJI:

P. W.—Lubomł — Artykuły dobre, ale niestety nie będą zmieszczone. Sprawa ta oparta jest o szeroki komitet, który między innymi opracował całość materiału prasowego. Prosimy o aktualną z terenu.

P. H.—Modzelowski—Wysocki — Żądanie numery „Kroniki” wysłałmy — wysyłamy powtórnie.

Echo „święta oszczędności”

Przed wszystkim praca

— jest drogą do dobrobytu

W dniu święta oszczędności prezes Centr. Komitetu Oszczęd. Dr. H. Gruber wygłosił przemówienie przez radio. W przemówieniu tym nie użył ani jednego frazesu używanego dotychczas w reklamie oszczędności. Natomiast użył znamiennych zdań, które wprowadzą niewątpliwie rewolucję w „oszczędności” P. Dr. H. Gruber powiedział: „Bez pracy nie ma oszczędności, mimo, że oszczędność sama w sobie nie jest źródłem bogactwa; jest ona tylko środkiem do jego osiągnięcia. Państwo, gdzie funkcjonują wielkie warsztaty pracy, gdzie przy wielkiej produkcji ludność wydaje więcej — jest bogatsze niż to, gdzie ludność wprowadzi dużo oszczędza, — lecz nie produkuje nic, lub niewiele. Wielka aktywność gospodarcza zwiększa kapitały nie inaczej, jak drogą zwiększania konsumpcji... „Dokonać tego dzieła nie da się inaczej, jak przyjmując dla każdego obywatela za naczelną hasło — hasło pracy, a za symbol działań gospodarczych rzetelność i solidność.”

„A przecież nie ma bezwzględniejszej, prostrzej i bardziej zrozumiałej prawdy jak ta, że jedna jest droga do uzyskania dobrobytu: dobrze zorganizowana praca. Najsilniejszy pieniądz jest wszędzie tam, gdzie jest wielka praca. Każda inna recepta na uszczęśliwienie ludzkości będzie złudzeniem”.

Wierzę mocno w zwycięstwo takiej idei — dobrobytu społecznego.
Stefan Bolman

Ceny zbóż w Chełmie

Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa w Chełmie, w dniu 5-go listopada br. płaciła:

Żyto za 100 kg. do zł.	15.50
Pszenica „ „ „ „	22.30
Jęczmień „ „ „ „	17.00
Owies za „ „ „ „	14.30
Ziemniaki „ „ „ „	3.50

Zorganizowanie Obchodu

ŚWIĘTA NIEPODLEGŁOŚCI W CHEŁMIE

W dniu 4 listopada b. r. w sali rady miejskiej w Chełmie odbyło się posiedzenie Komitetu Obchodu Święta Niepodległości. W skład Komitetu wchodzi wszystkie organizacje i stowarzyszenia istniejące na terenie Chełma, niezależnie czy były reprezentowane przez swych przedstawicieli na posiedzeniu Komitetu.

Podczas obrad Komitetu w dniu wymienionym został stworzony Komitet Wykonawczy, w skład którego weszli: P. P. płk. Biegański, wicestarosta Illukiewicz, prezydent miasta Tomaszewski, dyr. Wojnar,

Zakład krawiecki IGNACEGO CZUŁCZYŃSKIEGO

w Chełmie, ul. Reformacka 33

Wykonuję wszelkiego rodzaju roboty wchodzące w zakres krawiectwa wojskowego i cywilnego według najnowszych wzorów z własnych i powierzonych materiałów. Posiadam przepiękne kolekcje najlepszych materiałów pierwszorzędnych fabryk. Ceny przystępne, wykonanie solidne, p.p. urzędnikom na dogodnych warunkach.

ZGUBIONO WEKSEL na 50 zł. in blanco wystawiony przez Józefa Pietraszewskiego zam. w Chełmie ul. Podgórna 7, weksel unieważniam. —

WEKSEL NA 300 ZŁOTYCH z podpisem Stefana Huczuka na zlecenie Mikołaja Zeniuka z datą wystawienia 15. VIII 1932 r. został skradziony w rok po wystawieniu i takowy unieważnia się.

Mikołaj Zeniuk

insp. Lachcik, wiceprezydent Pawlak, inż. Frankiewicz, Ks. Jakubiak, nac. Dziedzicki, Komisarz Pawłowski, Ks. Karwowski, pastor Lucer, przedstawiciel gm. żyd. Biderman, sędzia Szczepkowski, kpt. Wunderlich, Słomiński, nac. Łazowski, rej. Godlewski.

P. rej. Godlewski, jako prezes Komitetu Zimowej Pomocy Bezrobotnym obejmuje całość poczynąń związanych ze zbiórką i kwestą podczas Święta Niepodległości.

PROGRAM

Obchodu Święta Niepodległości

Szczegółowy program uroczystości Święta Narodowego w Chełmie będzie podany do publicznej wiadomości w afiszach i następnym numerze „Kroniki”, obecnie podajemy projekt programu w głównych zarysach:

Dnia 10 listopada o godz. 18.30 zbiórka organizacji i publiczności na placu Świętego Ducha, gdzie zostaną wygłoszone przemówienia.

Dnia 11 listopada o godz. 10 nabożeństwa we wszystkich świątyniach, po nabożeństwach defilada wojska i organizacji. Pomiędzy godz. 15—16 koncert orkiestr. Cały dzień zbiórka uliczna na pomoc zimową bezrobotnym.

TANI NOWY ŚRÓDEK

przywracający siwiejącym włosom ich pierwotny kolor środek na

ODCISKI, BRODAWKI, ZGRUBIENIA SKÓRY

środki: na szczury, myszy, karaluchy i od potu.

S. BIRNBAUM

CHEŁM, UL. LUBELSKA 36.

Przetarg.

Wydział Powiatowy w Chełmie ogłasza przetarg ofertowy na sprzedaż złomu żelaznego w ilości około 10.000 kg., który odbędzie się w dniu 16-XI-1936 r. o godz. 10-ej rano w biurze Wydziału Powiatowego w Chełmie.

Kierownik
Pow. Zarządu Drogowego
Inż. A. Wasilewski.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego
Starosta Powiatowy
E. Woronowicz.

Chcesz dobrobytu — oszczędzaj!

Chcesz kredytu — oszczędzaj!

K. K. O.

to gwarancja lepszego jutra

KOMUNALNA KASA

OSZCZĘDNOŚCI W CHEŁMIE

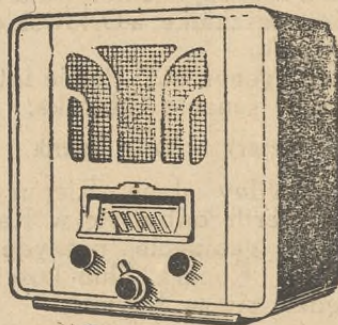
Komunalna Kasa Oszczędności pow. Chełmskiego w Chełmie

przyjmuje wkłady terminowe i na każde żądanie przy oprocentowaniu od 5 % do 6% w stosunku rocznym. Tajemnica wkładów prawnie zastrzeżona. Wysokość każdorazowo podejmowanej kwoty nie jest ograniczona. Interesanci wkładowcy są załatwiani szybko i w pierwszym rzędzie. Kasa czynna w godzinach od 8-ej do 14-ej, w soboty do 13-ej.

NA JESIENNE SŁOTY

i
ZIMOWE WIECZORY
KUP
APARAT RADJOWY

w firmie

„Technika” Inż. W. Jodko

Chełm, Lubelska 59 tel. 88

WIELKI WYBÓR APARATÓW
PRZODUJĄCYCH FIRM

DOGODNE RATY

przyjmuje POŻYCZKI PAŃSTWOWE

Redaktor odpowiedzialny
STEFAN BOLMAN

Wydawca: STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ KULTURY
POLSKIEJ W CHEŁMIE

Tłoczono w drukarni „Zwierzciadło”
Chełm-lub. Lubelska 56.